

GÓP Ý CHÍNH SÁCH CHO VIỆT NAM SAU DỊCH COVID-19

Phạm Chi Lan

Nhận thức bối cảnh mới

- Nghiên cứu, đánh giá bối cảnh mới quốc tế & khu vực:
 - Biến đổi địa kinh tế / chính trị, các xu hướng lớn mới
 - Suy thoái kinh tế toàn cầu & ở các nước; các GVC & luật chơi mới; “bình thường mới”
- Tác động đối với Việt Nam, thách thức và thời cơ mới:
 - Bài học về cấu trúc KT, quan hệ với các thị trường chủ chốt, vị trí trong các GVC, tính dễ tổn thương về KT-XH
 - Thời cơ điều chỉnh chiến lược, tăng nội lực, tạo động lực & lợi thế mới để tham gia các chuỗi GVC với VA cao hơn
 - Thời cơ đổi mới triệt để tư duy phát triển, “*chống tụt hậu như chống giặc*”; thực hiện nhanh, mạnh các cải cách cần thiết về thể chế & nhân lực để bứt phá.

Những việc cần làm ngay

- Thực hiện tốt các chính sách về hỗ trợ phục hồi lao động, doanh nghiệp & các ngành bị tác động của dịch
- Đánh giá sâu các ngành công-nông nghiệp-dịch vụ qua tác động của dịch, đặc biệt về VA, mức độ phụ thuộc các nguồn cung & thị trường tiêu thụ; khả năng phục hồi và tương lai trung-dài hạn; định hướng phát triển & các giải pháp tăng nội lực trong tham gia các GVC mới
- Đánh giá sâu quan hệ với các thị trường lớn của VN (TQ, Mỹ, Nhật, EU, Hàn Quốc...), đặc biệt về VA, mức độ phụ thuộc; hướng điều chỉnh, tận dụng các FTA lớn (CPTPP, EVFTA, EPA với Nhật, FTA với Hàn...) cho chiến lược phát triển KT-XH và các ngành của VN

Những điều chỉnh chính sách lớn

- “Sống chung với covid” // phát triển KT → tăng nền tảng y tế, an sinh XH, môi trường, phát triển bền vững
- Chính sách phát triển công-nông nghiệp, dịch vụ:
 - Trước mắt: tận dụng các cơ hội mới cho các sản phẩm y tế, nông sản, công nghiệp / dịch vụ phục vụ cho nhu cầu trong nước và xuất khẩu... Ứng dụng công nghệ, cách làm mới, tạo liên kết mới, thị trường mới
 - Trung-dài hạn: ưu tiên đầu tư phát triển các ngành, DN dựa trên: công nghệ tiên tiến, lao động có trí tuệ / kỹ năng, tạo VA cao hơn, tạo liên kết vững chắc giữa các đối tác trong & ngoài nước, thân thiện với môi trường
- Chọn ưu tiên, tập trung, thực hiện trong từng giai đoạn; phân công & phối hợp tốt giữa nhà nước, nhà khoa học / công nghệ, doanh nghiệp và xã hội, các bên tham gia, các nguồn lực & thị trường trong nước và ngoài nước